

๑๕๕

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗

พระราชบัญญัติ

การขนส่ง

พ.ศ. ๒๔๙๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗

เป็นที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การขนส่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และจะใช้พระราช
บัญญัติทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในท้องที่ใด ให้ประกาศโดย
พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อใช้พระราชบัญญัติทั้งหมดหรือเพียงบาง
ส่วนในท้องที่ใด ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ
อื่น ๆ ซึ่งแย้งหรือขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ใช้
ในท้องที่นั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การขนส่ง” หมายความว่า การลำเลียงหรือเคลื่อนย้าย
บุคคล หรือของ ด้วยเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง

“การขนส่งสาธารณะ” หมายความว่า การขนส่งเพื่อ
สินค้าโดยไม่จำกัดเส้นทาง

“การขนส่งประจำทาง” หมายความว่า การขนส่งเพื่อ
สินค้าตามเส้นทางที่กำหนด

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

“การขนส่งส่วนบุคคล” หมายความว่า การขนส่งเพื่อ
กิจการค้าของตนเอง

“การรับจัดการขนส่ง” หมายความว่า การรับจ้างรวบรวม
บุคคลหรือของ และจัดให้บุคคลอื่นทำการขนส่งจากที่แห่งหนึ่ง
ไปยังที่อีกแห่งหนึ่งในความรับผิดชอบของผู้รับจัดการขนส่ง

“เครื่องทุ่นแรง” หมายความว่า เครื่องมือที่ใช้ชักหรือ
เลื่อนบุคคล หรือของโดยวิธีกลศาสตร์เพื่อการขนส่ง

“เครื่องอุปกรณ์การขนส่ง” หมายความว่า ยานพาหนะ
ซึ่งใช้ในการขนส่ง และเครื่องทุ่นแรง

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ผู้ตรวจการขนส่ง หรือ
เจ้าพนักงานอื่นใดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ตรวจการขนส่ง

“นายช่าง” หมายความว่า นายช่างหรือเจ้าพนักงาน
อื่นใดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ตรวจความมั่นคงแข็งแรง
ความเรียบร้อย และความเหมาะสมของสภาพเครื่องอุปกรณ์
การขนส่งที่นำมาใช้ในการขนส่ง

“นายทะเบียน” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรี
แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติ

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุม
การขนส่ง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีรักษาราชการตาม
พระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การขนส่งของ
กระทรวงทบวงกรม และการขนส่งที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาราชการตามพระราชบัญญัติ และ
ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการ นายทะเบียน
นายช่าง และผู้ตรวจการ และออกกฎกระทรวงวางระเบียบการ
ขอและการออกไปอนุญาต และกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกิน
อัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗

หมวด ๑

คณะกรรมการควบคุมการขนส่ง

มาตรา ๓ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการขนส่งคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธานและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานโดยตำแหน่ง และบุคคลอื่นซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีไม่น้อยกว่า ห้าคนเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔ ในการประชุมของคณะกรรมการคราวใด ถ้าประธานและรองประธานไม่ได้เข้าร่วมประชุม ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานเฉพาะในการประชุมคราวนั้น

การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงเป็นองค์ประชุม และในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาท ถ้าเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๗

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจมอบหมายกิจการอัน
อยู่ในอำนาจของตนตามมาตรา ๑๗ ให้แก่อธิบดีได้ตามที่เห็น
สมควร

หมวด ๒

การประกอบการขนส่ง

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบขนส่งเพื่อสินจ้าง
หรือเพื่อกิจการค้าของตนเองด้วยเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง ดัง
ต่อไปนี้

- (๑) รถยนต์รวมตลอดถึงรถพ่วง
- (๒) ล้อเลื่อน
- (๓) ยานพาหนะที่เดินบนราง
- (๔) เรือกล
- (๕) เรือที่มีไ้เรือกล
- (๖) เครื่องทุ่นแรง

ตามประเภท ลักษณะ ชนิด และขนาดที่กำหนดโดย
พระราชกฤษฎีกา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน
การขนส่งด้วยเครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่มีได้กำหนดในพระราช
กฤษฎีกาไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑

มาตรา ๑๑ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยเครื่อง
อุปกรณ์การขนส่ง แบ่งออกเป็นสี่ประเภท

(๑) ใบอนุญาตการขนส่งสาธารณะ ผู้รับอนุญาตมีสิทธิ
ทำการขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง

(๒) ใบอนุญาตการขนส่งประจำทาง ผู้รับอนุญาตมีสิทธิ
ทำการขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่กำหนด

(๓) ใบอนุญาตการขนส่งส่วนบุคคล ผู้รับอนุญาตมีสิทธิ
ทำการขนส่งเพื่อกิจการค้าของตนเอง

(๔) ใบอนุญาตการขนส่งด้วยเครื่องทุ่นแรง ผู้รับอนุญาต
มีสิทธิทำการขนส่งด้วยเครื่องทุ่นแรง

ใบอนุญาตแต่ละประเภทใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่
ใบอนุญาตประเภทที่ (๑) และ (๒) ใช้เป็นประเภทที่ (๓) ได้

ผู้ใดประกอบการขนส่งด้วยเครื่องทุ่นแรง ถ้าได้รับใบ
อนุญาตประกอบการขนส่งประเภทอื่นอยู่แล้ว ไม่ต้องรับใบ
อนุญาตการขนส่งด้วยเครื่องทุ่นแรงอีก เว้นแต่จะนำไป
ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างนอกไปจากการขนส่งที่ผู้นั้นได้รับ
ใบอนุญาต

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเส้นทางและจำนวนผู้ประกอบการขนส่งที่จะพึงอนุญาตสำหรับการขนส่งประจำทางโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดจำนวนผู้ประกอบการขนส่งและจำนวนยานพาหนะที่จะพึงอนุญาตสำหรับการขนส่งสาธารณะโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตการขนส่งสาธารณะเข้าทำการขนส่งในเส้นทางใดในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับผู้ได้รับใบอนุญาตการขนส่งประจำทางในเส้นทางนั้น

มาตรา ๑๕ ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะ หรือผู้ประกอบการขนส่งประจำทาง จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ตาม ต้องมีสัญชาติไทย

ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทจำกัด ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย และ

(๑) ในกรณีที่เป็นการห้างหุ้นส่วนสามัญ ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

(๒) ในกรณีที่เป็นการแข่งขันส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนต้องมีสัญชาติไทย และทุนของหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(๓) ในกรณีที่เป็นการร่วมจำกัด กรรมการส่วนมากต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และบริษัทนั้นต้องไม่มีข้อบังคับอนุญาตให้ออกหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนมีอำนาจขอกำหนดในการประกอบกิจการขนส่งสาธารณะ และการขนส่งส่วนบุคคล โดยอนุมัติของอธิบดีได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะ ชนิด ขนาด และเครื่องหมายของเครื่องหมายประกอบการขนส่ง

(๒) อัตราเร็วสูงสุดของยานพาหนะ

(๓) เกณฑ์น้ำหนักบรรทุกและวิธีการบรรทุก

(๔) คนโดยสาร หรือของที่บรรทุก

(๕) จำนวนผู้ประจำยานพาหนะ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๗

ความใน (๒) ไม่กระทบกระเทือนกฎหมายว่าด้วยการ
จราจร และกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือ

มาตรา ๑๗ ให้นายทะเบียนเป็นผู้ออกใบอนุญาตการขนส่ง
ประจำทางโดยอนุมัติของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจ
วางข้อกำหนดในการประกอบการขนส่ง ประจำทางโดยอนุมัติ
ของคณะกรรมการได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๖
 - (๒) จำนวนยานพาหนะที่ต้องใช้ประกอบการขนส่ง
 - (๓) เส้นทางที่จะให้ประกอบการขนส่ง
 - (๔) การหยุดยานพาหนะในเส้นทาง
 - (๕) เวลาและจำนวนเที่ยวของการเดินยานพาหนะ
 - (๖) เวลาทำงานประจำวันของการประกอบการขนส่ง
- ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตาม (๓) และ
(๕) ไว้ ณ ที่ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๘ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางให้
ใช้ได้ห้าปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ส่วนใบอนุญาต
ประกอบการขนส่งประเภทอื่นให้ใช้ได้สามปี นับแต่วันที่ออก
ใบอนุญาต

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๗

มาตรา ๑๙ ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ ต้องเอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดแก่ชีวิตหรือร่างกายของบุคคลภายนอก และซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเนื่องจากการขนส่งของตนตามจำนวนเงินไม่น้อยกว่าห้าพันบาทต่อหนึ่งคน

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการในกรณีขนส่งประจำทาง และให้อธิบดีในกรณีขนส่งสาธารณะ มีอำนาจกำหนดอัตราค่าจ้างทำการขนส่งรวมตลอดถึงค่าลากจูง ค่าคัน และค่าบริการอื่น ๆ แห่งการขนส่ง

ถ้าผู้ประกอบการขนส่งตามความในวรรคแรกประสงค์จะลดหย่อนหรือยกเว้นจากอัตราที่กำหนดไว้สำหรับบางกรณีหรือสำหรับบุคคลบางประเภท ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการหรืออธิบดีเสียก่อน แล้วแต่กรณี

ผู้ประกอบการขนส่งประจำทางหรือผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะต้องปิดประกาศอัตราดังกล่าวใน ภาชนะไว้ล่วงหน้าภายในระยะเวลา และ ณ ที่ที่อธิบดีกำหนด

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

มาตรา ๒๑ เพื่อประสิทธิภาพในการขนส่ง ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้ประกอบการขนส่งจัดหาเครื่องทุ่นแรงบางอย่างมาใช้ในการขนส่งภายในเวลาอันสมควร และมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการขนส่งงดเว้นหรือเลิกใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งอย่างใด ๆ ได้ ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเครื่องอุปกรณ์การขนส่งนั้นไม่ให้ความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติ หรือแก่ประชาชนหรือทรัพย์สิน

มาตรา ๒๒ ถ้าผู้ประกอบการขนส่งไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อหนึ่งข้อใดที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ และเมื่ออธิบดีได้สั่งให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้น ๆ ภายในระยะเวลาอันสมควร ผู้ประกอบการขนส่งละเลยเสีย ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตชั่วคราวจนกว่าผู้ประกอบการขนส่งจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น แต่ถ้าเป็นที่เห็นได้ว่า ผู้ประกอบการขนส่งไม่สามารถจะดำเนินการขนส่งตามข้อกำหนดนั้น หรือการดำเนินการนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตราย หรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน อธิบดีจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้ แต่การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตการขนส่งประจำทางจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการเสียก่อน

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้ประกอบการขนส่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีซึ่งสั่งการตามความในมาตรา ๒๑ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขนส่งของผู้ขนส่งเสีย

มาตรา ๒๔ ผู้ประกอบการขนส่งเฉพาะที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องทำรายงานสถิติเกี่ยวกับการขนส่งและสถิติเหตุภยันตรายจากการประกอบการขนส่งของตนซึ่งทำให้บุคคลบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต หรือทรัพย์สินเสียหาย เป็นราคาตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๒๕ ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ อธิบดี หรือผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดี มีอำนาจตรวจเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง และเข้าไปทำการตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่น ๆ ในสำนักงานของผู้ประกอบการขนส่งได้ และผู้ประกอบการขนส่งจะต้องให้ความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตการขนส่งประจำทาง จะเลิกการประกอบการขนส่งในระหว่างที่ใบอนุญาตยังไม่ขาดอายุก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันเลิก

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ก่อนวันใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ผู้รับใบอนุญาตการขนส่งประจำทางจะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนให้ทราบ ว่าตนประสงค์จะขอรับใบอนุญาตการขนส่งประจำทางในเส้นทางนั้นต่อไปอีกหรือไม่

มาตรา ๒๗ นอกจากกรณีอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งย่อมสิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกอบการขนส่งขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ หรือมิได้ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามความในมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

เครื่องอุปกรณ์การขนส่ง

มาตรา ๒๘ เครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่จะนำไปประกอบการขนส่งต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้ และเครื่องหมายประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งจากนายทะเบียน โดยผ่านการตรวจเพื่อความเหมาะสมแก่การขนส่ง และมีใบรับรองของนายช่างแล้ว

ค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองนอกสถานที่ หรือนอกเวลา ราชการตามปกติของนายช่างถ้าหากมี ให้ผู้ประกอบการขนส่งเป็นผู้ชำระตามระเบียบและอัตราที่อธิบดีกำหนด

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗

มาตรา ๒๘ ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่ง ให้ใช้ได้มีกำหนดไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๓๐ ถ้าปรากฏว่าเครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่ได้รับใบอนุญาตแล้วเกิดชำรุดทรุดโทรม มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง ไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัยที่จะนำมาใช้ในการขนส่ง ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งระงับใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งนั้นไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้สิ่งบกพร่องถูกต้องคืนดี หรือมีสภาพเป็นที่ยอมรับได้แล้ว

มาตรา ๓๑ ถ้าผู้ประกอบการขนส่ง หรือผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งนั้นได้ตามควรแก่กรณี

ผู้ประกอบการขนส่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของผู้ตรวจการ หรือของนายทะเบียน ต่ออธิบดีภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๒ เครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วนั้น ห้ามมิให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขในสาระสำคัญตามที่อธิบดีกำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๓

มาตรา ๓๓ ถ้าเครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่ได้รับใบอนุญาต
ในเวลานั้นไม่ได้ประกอบการขนส่งตามที่ได้รับใบอนุญาตสืบต่อ
ไป ให้ผู้ประกอบการขนส่งนั้นแจ้งต่อนายทะเบียนทราบภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่มิได้ใช้ประกอบการขนส่ง

หมวด ๔

ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้บุคคลใดทำหน้าที่ผู้ประจำเครื่อง
อุปกรณ์การขนส่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจาก
นายทะเบียน

- (๑) ขัดหรือควบคุมเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง
- (๒) ควบคุมเครื่องจักรกลของเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง
- (๓) ทำหน้าที่อย่างอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง
มีสามประเภท คือ

- (๑) ใบอนุญาตทำการภายในท้องที่ ผู้รับใบอนุญาตมี
สิทธิทำการตามประเภทของเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง ภายใน
ท้องที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

(๒) ใบอนุญาตทำการทั่วราชอาณาจักร ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิทำการตามประเภทของเครื่องอุปกรณ์ การขนส่งทั่วราชอาณาจักร

(๓) ใบอนุญาตทำการได้ถึงนอกราชอาณาจักร ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิทำการตามประเภทของเครื่องอุปกรณ์ การขนส่งได้ถึงนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๓๖ ผู้รับใบอนุญาตทำหน้าที่ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งมีสิทธิทำการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ด้วย

มาตรา ๓๗ บุคคลซึ่งมีสิทธิขออนุญาตทำหน้าที่ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่หน้าที่ใดสมควรใช้บุคคลซึ่งมีอายุน้อยหรือมากกว่านี้ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อย

(๔) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๕) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

(๖) ไม่เป็นโรคติดต่ออันเป็นทรงเกียจ

(๗) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(๘) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๙) มีความรู้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติเท่าที่มีความจำเป็น
หรือมีเหตุพิเศษเป็นการเฉพาะรายได้

มาตรา ๓๘ ใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง
ให้ใช้ได้มีกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๓๙ ขณะปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์
การขนส่งต้องมีใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งของ
ตนไว้ในลักษณะพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และ
เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกตรวจต้องให้นำแสดงโดยทันที

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง
ปฏิบัติหน้าที่ในเมื่อ

(๑) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่

(๒) เมาสุราหรือของมึนเมาอย่างจน

เล่ม ๓๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

มาตรา ๔๑ ขณะปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งต้องให้ความระมัดระวังด้วยความรอบคอบ และปฏิบัติตามวินัย และแต่งกายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้ผู้ขับ หรือควบคุมเครื่องอุปกรณ์การขนส่งบรรทุกบุคคลที่เป็นโรคเรื้อน หรือโรคอื่นที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อไปกับผู้โดยสารอื่น

เครื่องอุปกรณ์การขนส่งใดที่บรรทุกบุคคลที่เป็นโรคดังกล่าวในวรรคก่อน ห้ามมิให้ผู้ขับหรือควบคุมเครื่องอุปกรณ์การขนส่งนั้นบรรทุกบุคคลอื่นโดยสารไปด้วย เว้นแต่ผู้รักษาพยาบาล หรือผู้ควบคุมผู้เป็นโรคนั้น

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ขับหรือควบคุมเครื่องอุปกรณ์การขนส่งบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอันตรายที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือศพ หรือสัตว์ หรือสิ่งทั้งปวงถึงภัยไปกับผู้โดยสาร เว้นแต่จะได้อบรมทุกไปในที่จัดไว้เพื่อความปลอดภัยและเหมาะสมโดยเฉพาะ

มาตรา ๔๔ ถ้าผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งฝ่าฝืน
มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ ผู้ตรวจการมีอำนาจยึดใบอนุญาต

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗

ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งของผู้นั้นได้เพื่อส่งให้นาย
ทะเบียน เมื่อนายทะเบียนเห็นเป็นการสมควร จะส่งพักใช้
ใบอนุญาตของผู้นั้นไม่เกินกว่าหกเดือนก็ได้

ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของ
นายทะเบียนต่ออธิบดี ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันทราบ
คำสั่งพักใช้ คำสั่งขาดของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๕ ถ้าผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งฝ่าฝืนบท
แห่งพระราชบัญญัติ^{๔๕} นอกจากโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับ
ความผิดนั้นแล้ว ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบ
อนุญาตของผู้นั้นได้

มาตรา ๔๖ นอกจากกรณีอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราช
บัญญัติ^{๔๖} ใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งย่อมสิ้น
สุดลงเมื่อผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ (๑)
(๔) (๕) (๖) หรือ (๗)

หมวด ๕

ผู้โดยสาร

มาตรา ๔๗ ผู้โดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามอัตราที่คณะ
กรรมการหรืออธิบดีกำหนด แล้วแต่กรณี

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗

มาตรา ๔๘ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ผู้โดยสารจะต้องปฏิบัติ และให้ระเบียบข้อบังคับดังกล่าวไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการเทศบาล และสถานีขนส่ง

ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้นให้ผู้ประกอบการขนส่งปิดไว้ ณ ที่เปิดเผยในยานพาหนะนั้นด้วย

หมวด ๖

สถานีขนส่ง

มาตรา ๔๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดสถานที่ที่จะใช้เป็นสถานีขนส่ง และให้มีอำนาจกำหนดประเภทหรือชนิดของยานพาหนะที่จะต้องใช้สถานีขนส่งนั้นเป็นที่หยุดหรือจอดเพื่อการขนส่ง ทั้งนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนด

(๑) ค่าบริการที่ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องชำระให้แก่สถานีขนส่ง

(๒) ระเบียบปฏิบัติการใช้สถานีขนส่ง

เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

หมวด ๗

การบริหารขนส่ง

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบการบริหารจัดการขนส่ง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๕๒ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าบริการบริหารจัดการขนส่ง และผู้ประกอบการบริหารจัดการขนส่งต้องเปิดเผยอัตราดังกล่าวไว้ ณ ที่ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๓ ใบอนุญาตบริหารจัดการขนส่งให้ใช้ได้มีกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่การบริหารขนส่งโดยอนุโลม

หมวด ๘

บทเปิดเสรี

มาตรา ๕๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่ง หรือใบอนุญาตบริหารจัดการ

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ขนส่ง แล้วแต่กรณี ต้องแสดงใบอนุญาตนั้นไว้ ณ ที่ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ใบอนุญาตออกตามพระราชบัญญัตินี้สูญหาย หรือชำรุดลบเลือนในสาระสำคัญ ผู้รับใบอนุญาตต้องขอใบแทนภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ใบอนุญาตสูญหาย หรือชำรุดลบเลือน

มาตรา ๕๗ บุคคลใดถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตออกตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องส่งคืนใบอนุญาตนั้นก่อนนายทะเบียนภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๕๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๓

มาตรา ๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่ถูกสั่งระงับใช้ตามมาตรา ๓๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดกระทำการใดระหว่างที่ใบอนุญาตเพื่อการนั้นถูกยึดหรือถูกสั่งพักใช้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดกระทำการใดระหว่างที่ใบอนุญาตเพื่อการนั้นถูกเพิกถอน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

มาตรา ๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดโดยสารถนไต่ไม่ชำระค่าโดยสารตามมาตรา ๔๓ หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับตามมาตรา ๔๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ขับหรือควบคุมเครื่องอุปกรณ์การขนส่งไม่ใช้สถานีขนส่งเป็นที่หยุดหรือจอดยานพาหนะตามมาตรา ๔๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปิดประกาศไว้ตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๕๒ หรือไม่ปิดระเบียบข้อบังคับตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคสอง หรือเรียกเก็บค่าจ้างหรือค่าบริการผิดจากอัตราที่กำหนดไว้ตามความใน

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติ^{๕๕} มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๒ ผู้ใด เปลี่ยน ย้าย ทำลาย หรือกระทำให้เสียหายด้วยประการใด ๆ ซึ่งเครื่องหมายหรือสิ่งอื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการขนส่ง มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

หมวด ๑๐

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะ ผู้ประกอบการขนส่งประจำทาง หรือผู้รับจัดการขนส่งซึ่งดำเนินการอยู่แล้วในวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติ^{๕๕} ให้มีสิทธิดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องขออนุญาตภายในหกสิบวันนับแต่วันใช้พระราชบัญญัติ^{๕๕} ในท้องที่นั้น สำหรับบุคคลผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๕๔ ให้มีสิทธิดำเนินการและขออนุญาตต่อไปได้เช่นเดียวกัน และในระหว่างขอรับใบอนุญาตไม่ว่าผู้ใดจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ^{๕๕}

ผู้ขาดคุณสมบัติดังกล่าวในวรรคแรก เมื่อได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการในระยะเริ่มแรกต่อไปได้แล้ว ถ้าจะขอ

เล่ม ๑๑ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๗

อนุญาตดำเนินการในคราวต่อ ๆ ไป ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อนจึงจะออกใบอนุญาตให้ได้ และในการออกใบอนุญาตของแต่ละราย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจวางข้อกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อความเหมาะสมแก่การนั้นได้และถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

โดยที่การขนส่งในปัจจุบันและอนาคตนับวันแต่จะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นตามความเจริญของประเทศ แต่เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายควบคุมจัดระเบียบการขนส่งเช่นในอารยประเทศ จึงทำให้การขนส่งในขณะนี้ ไม่มีความสะดวก แน่นนอน และเป็นจรรยาผู้ประกอบการขนส่ง และผู้ใช้การขนส่ง ทำให้กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการขนส่งและโดยเฉพาะต่อการเศรษฐกิจอันเป็นส่วนรวม เพื่อแก้ไขให้เป็นไปด้วยดี จึงได้ตราพระราชบัญญัติการขนส่งขึ้น.

อัตราค่าธรรมเนียม

เลขที่	รายการ		บาท
๑	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขนส่งสาธารณะ	ฉบับละ	๕๐๐
๒	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขนส่งประจำทาง ต่อเส้นทางหนึ่ง	ฉบับละ	๒๐๐๐
๓	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขนส่งส่วนบุคคล	ฉบับละ	๒๐๐
๔	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการขนส่งด้วยเครื่อง ทุ่นแรง	ฉบับละ	๑๐๐
๕	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตบริหารจัดการขนส่ง	ฉบับละ	๑๐๐๐
๖	ค่าธรรมเนียมการตรวจรับรองเครื่องอุปกรณ์ การขนส่ง		
	(๑) รถยนต์หรือรถพ่วง	คันละ	๑๐๐
	(๒) ล้อเลื่อน	คันละ	๒๕
	(๓) ยานพาหนะที่เดินบนราง	คันละ	๕๐๐
	(๔) เรือกกล	ลำละ	๑๐๐๐
	(๕) เรือที่มีใช้เรือกกล	ลำละ	๖๐๐
	(๖) เครื่องทุ่นแรง	หน่วยละ	๕๐๐
๗	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับหรือควบคุมเครื่อง อุปกรณ์การขนส่ง	ฉบับละ	๑๐๐
๘	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตควบคุมเครื่องจักรกล ของเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง	ฉบับละ	๑๐๐
๙	ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำหน้าท่อน ๆ	ฉบับละ	๑๐
๑๐	ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐
๑๑	ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	คราวละ	๑๐